

**ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКА ШКОЛА
Смедерево**

ПРАВИЛНИК О ИСПИТИМА

Смедерево, март 2018.

САДРЖАЈ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ	1
Испити и рокови за полагање	1
Испитна комисија.....	2
ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН ПОЛАГАЊА ИСПИТА	3
Испити за ванредне ученике	3
Поправни испити	4
Разредни испит	5
Допунски испити.....	6
Испит по приговору на оцену.....	6
ЗАВРШАВАЊЕ ШКОЛОВАЊА У РОКУ КРАЋЕМ ОД ПРЕДВИЂЕНОГ	7
ЗАВРШНИ И МАТУРСКИ ИСПИТ	8
ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ	8
ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА	10
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	11

На основу члана 119 став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 88/2017), Закона о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС“, бр. 55/2013 и 101/2017), члана 21 Статута Економско-трговинске школе у Смедереву, Школски одбор Економско-трговинске школе у Смедереву, на седници одржаној дана _____ 2018. године, донео је

ПРАВИЛНИК О ИСПИТИМА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником уређују се: испити и рокови за полагање испита, испитна комисија, организација и начин полагања испита, правна заштита ученика у вези са полагањем испита, у складу са Законом, Законом о средњем образовању и васпитању и Статутом Школе.

Испити и рокови за полагање

Члан 2

У складу са овим правилником, у Школи се полагају следећи испити:

- разредни,
- поправни,
- допунски,
- испит по приговору на оцену
- стручна матура,
- завршни испит средњег стручног образовања, специјалистички и мајсторски испит,
- испит стручне оспособљености,
- испит за обуку,

Члан 3

Ученици испите полагају у роковима утврђеним Статутом и Годишњим планом рада. Испити се могу одржавати и у дане у које Школа иначе не ради.

Члан 4

Ученик који из оправданих разлога није присуствовао настави више од једне трећине предвиђеног броја часова, а оцењивањем се утврди да није остварио прописане циљеве, исходе и стандарде постигнућа у току савладавања школског програма, упућује се на разредни испит.

Ученик се упућује на разредни испит и из предмета за који није организована настава.

Ученик испит полаже у јунском и августовском испитном року.

Члан 5

Поправни испит полаже ученик који на крају другог полугодишта или на разредном испиту има до две недовољне оцене из обавезних предмета и изборних предмета који се оцењују бројчано.

Полаже се у школи у којој стиче образовање, у августовском испитном року, а ученик завршног разреда у јунском и августовском року.

Члан 6

Ученик коме је одобрен прелазак из друге школе различитог подручја рада, полаже допунске испите из предмета који нису били утврђени Школским програмом, односно Програмом образовања и васпитања који је ученик започео да савлађује, у испитним rokovима утврђеним Статутом.

Члан 7

Лице уписано у школу ради преквалификације полаже испите из стручних предмета које одреди комисија коју чине чланови Наставничког већа, именовани решењем директора.

Лице уписано у школу ради доквалификације полаже допунске испите из предмета чији садржаји нису претежно исти, из предмета који нису били утврђени школским програмом, односно наставним планом и програмом и испите завршног разреда, о чему одлуку доноси комисија коју чине чланови Наставничког већа, именовани решењем директора.

Члан 8

Стручном матуrom проверава се стеченост компетенција и усвојености посебних стандарда постигнућа прописаних стандардом квалификације у оквиру одговарајућег занимања и за наставак образовања у научној, стручној и уметничкој области у којој је стекао средње образовање и васпитање, на струковним или академским студијама без полагања пријемног испита у складу са законом којим се уређује високо образовање.

Члан 9

Завршним испитом средњег стручног образовања и васпитања проверава се стеченост компетенција дефинисаних стандардом квалификација за обављање послова одговарајућег занимања. Полаже га ученик након завршеног средњег стручног образовања и васпитања у трогодишњем трајању.

Члан 10

Мајсторски, односно специјалистички испит полаже лице након савладаног програма специјалистичког, односно мајсторског образовања.

Овим испитима проверавају се знање, вештине и стручне компетенције одраслог за обављање послова одговарајућег занимања у складу са стандардом квалификације.

Члан 11

Ученик - одрасли након савладаног програма обуке полаже испит за обуку у школи или другој организацији која има одобрење за рад, пред посебном комисијом.

Испитна комисија

Члан 12

Поправни, разредни, допунски и други испити у Школи полагају се пред Комисијом коју именује директор (у даљем тексту: Комисија).

Комисија заједно с председником има три члана.

Комисија ради у пуном саставу и присуствује читавом току испита.

Најмање два члана Комисије морају бити стручна за предмет из којег се испит полаже.

Уколико у Школи не постоје два наставника за исти наставни предмет, члан Комисије може да буде наставник из друге школе, ангажован на основу уговора о допунском раду.

Ако се ради о испиту по приговору на оцену, члан Комисије не може бити наставник који је дао оспорену оцену, односно наставник на чији је предлог ученику оцена закључена.

Ако је реч о испиту по приговору на испит, члан Комисије не може бити члан испитне комисије чији је испит поништен.

Члан 13

Комисија је обавезна да утврди оствареност прописаних исхода и стандарда постигнућа, а за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом прилагођених циљева, садржаја и исхода у савладавању индивидуалног образовног плана, за предмет из којег се полаже испит.

Оцена Комисије је коначна.

Члан 14

О току и резултату полагања испита Комисија води записник на прописаном образцу за сваког ученика посебно.

Један образац може се употребити за полагање испита из више предмета.

Записник потписују сви чланови Комисије.

Члан 15

Када је неки од чланова испитне комисије спречен да присуствује испиту, директор ће одредити новог члана комисије који ће га мењати, а на предлог стручног већа.

Ако се благовремено не обезбеди замена члана комисије, директор ће одредити нови рок за полагање испита.

ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН ПОЛАГАЊА ИСПИТА

Испити за ванредне ученике

Ванредни ученик полаже испит из сваког предмета према наставном плану и програму, изузев за предмет физичко васпитање уколико је старији од 20 година.

Члан 16

Полагањем испита из наставних предмета, који су утврђени наставним планом и програмом за одређени образовни профил, ванредан ученик може да заврши разред, односно образовања на нивоу трогодишњег и четворогодишњег образовања или специјалистичког образовања, односно да стекне стручну оспособљеност.

Ванредан ученик полаже испите из предмета по разредима.

Члан 17

Предметни испити се полагају у просторијама Школе пред комисијом.

Члан 18

Рокови за полагање испита по предметима за ванредне ученике организују се у октобру, децембру, марту, јуну и августу месецу текуће школске године.

Члан 19

Пријаве за полагање испита се подносе за сваки испитни рок посебно, а према обавештењу које ванредни ученици добијају приликом уписа, односно у првој недељи у месецу у коме је испитни рок. У сваком испитном року испити се организују у времену од 15–30. у месецу у коме је испитни рок, уколико календар образовно – васпитног рада за текућу школску годину то омогућава.

Члан 20

Ванредан ученик може у једном испитном року да полаже испите из више предмета из једног разреда.

Члан 21

Владање ванредног ученика се не оцењује.

Члан 22

Ванредан ученик ослобађа се полагања испита из предмета физичко васпитање, ако је старији од 20 година.

Чињенице на основу којих је ванредан ученик ослобођен од полагања одређеног испита уносе се у матичну књигу.

Члан 23

Ванредном ученику који је савладао део наставног плана и програма издаје се уверење о положеним испитима.

Ванредном ученику који је положио испите из свих предмета по наставном плану и програму за одређени разред издаје се сведочанство о завршеном разреду.

Ванредном ученику који је савладао програм за одређени образовни профил, по завршном испиту, односно матурском испиту, издаје се одговарајућа диплома.

Члан 24

Ванредан ученик има право и обавезе и одговорности утврђене Законом и општим актом школе.

Ванредан ученик има право да се упозна са начином стицања образовања, програмом за сваки предмет по разредима, облицима и условима организовања помоћи за полагање испита, списком уџбеника и приручника по којима ће се припремати за полагање испита и висином накнаде за полагање испита.

Члан 25

За ванредне ученике Школа организује консултативну и припремну наставу, непосредно пре полагања испита.

Члан 26

Припремну наставу може изводити само лице које испуњава услове за наставника.

Члан 27

Ванредан ученик се може укључити у припремну наставу, односно приступити полагању предметног испита само ако је са школом на прописани начин регулисао своје обавезе.

Поправни испити

Члан 28

Поправни испит полаже ученик који на крају другог полугодишта или на разредном испиту има до две недовољне оцене из обавезних предмета и изборних предмета који се оцењују бројчано.

Ученик полаже поправни испит у школи у којој стиче образовање и васпитање у августовском испитном року, а ученик завршног разреда у јунском и августовском року.

Изузетно, редован ученик средњег образовања и васпитања који није положио поправни испит може да заврши започети разред у истој школи наредне школске године, у својству ванредног ученика, поновним полагањем неположеног испита, уз обавезу плаћа-

ња накнаде стварних трошкова које утврди школа. Када заврши разред, ванредан ученик има право да се у истој школској години упише у наредни разред, у истом својству.

Ученик завршног разреда који није положио поправни испит, може да заврши разред у истој школи у својству ванредног ученика, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова испита који утврди школа.

Ученик завршног разреда који није положио разредни испит, има право да у истом испитном року полаже поправни испит.

Члан 29

Ученици се пријављују за полагање поправних испита најмање три дана пре почетка полагања у одређеном испитном року, а распоред полагања испита благовремено се истиче на огласној табли школе.

Члан 30

Пре полагања поправног испита, за ученике који полажу тај испит организује се припремна настава у обиму од најмање 10% од укупног годишњег броја часова из предмета на који је упућен на поправни испит.

Припремну наставу са ученицима, по правилу изводе наставници који су у току школске године изводили редовну наставу из тих предмета.

Ученик који полаже поправни испит обавезан да похађа припремну наставу, коју је Школа дужна да организује непосредно пре полагања поправног испита.

Члан 31

Ученик који не положи поправни испит, осим ученика завршног разреда, упућује се да понови разред.

Разредни испит

Члан 32

Разредни испит полаже ученик који из оправданих разлога није присуствовао настави више од једне трећине предвиђеног броја часова, а оцењивањем се утврди да није остварио прописане циљеве, исходе и стандарде постигнућа у току савладавања школског програма.

Ученици полажу разредни испит из предмета из кога није организована настава најмање за једну трећину укупног годишњег броја часова наставе.

Разредни испит ученик полаже у јунском и августовском испитном року.

Члан 33

Пре полагања разредног испита за ученике који полажу тај испит организује се припремна настава у обиму од најмање 5% од укупног годишњег броја часова из предмета из којег се полаже испит.

Ученик који полаже разредни испит обавезан је да похађа припремну наставу, коју је Школа дужна да организује непосредно пре полагања разредног испита.

Члан 34

Разредни испити се полажу у јунском и августовском испитном року.

Распоред полагања разредних испита утврђује Директор и објављује га најкасније три дана пре полагања испита.

Ученик има право да бира у ком ће року да полаже разредни испит. Ако приступи полагању испита и не положи га, оцењује се недовољном оценом и може да стекне право на полагање поправног испита.

После недовољне оцене ученик може да стекне право да у августовском року, полаже поправни испит.

Ученик завршног разреда након полагања разредног испита, ако је положио, има право да у истом испитном року полаже матурски испит, односно да полаже поправни испит ако није положио разредни испит.

Члан 35

Општи успех ученика утврђује се након полагања разредног испита.

Допунски испити

Члан 36

Лице уписано у школу ради преквалификације полаже испите из стручних предмета које одреди комисија коју чине чланови Наставничког већа школе, именовани решењем директора.

Лице уписано у школу ради доквалификације полаже допунске испите из предмета чији садржаји нису претежно исти, из предмета који нису били утврђени Школским програмом, односно наставним планом и програмом и завршни односно матурски испит, о чему одлуку доноси комисија коју чине чланови Наставничког већа школе, именовани решењем директора.

Члан 37

Кандидату коме је одобрено полагање допунских испита дају се обавештења о роковима и начину полагања испита, програмским садржајима које кандидат из сваког предмета треба да савлада ради полагања испита, о уџбеницима и другом материјалу који могу користити при припремању испита о облицима припремне наставе и других видова рада са кандидатима у циљу пружања помоћи за припремање испита, као и о висини накнаде за полагање испита.

Члан 38

Допунски испити се полагају у истим роковима као и испити за ванредне ученике.

Члан 39

О полагању допунских испита води се прописани записник.

Испит по приговору на оцену

Члан 40

Ученик основног и средњег образовања и васпитања, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе:

- 1) приговор на оцену из предмета у току школске године;
- 2) приговор на закључну оцену из предмета на крају првог и другог полугодишта;

Приговор на оцену из предмета подноси се директору школе у року од три дана од саопштења оцене.

Приговор на закључну оцену из предмета на крају првог и другог полугодишта подноси се директору школе у року од три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда у року од 24 сата.

Директор школе, у сарадњи са стручним сарадником и одељенским старешином, одлучује о приговору из става 1. тачка 1) овог члана у року од три дана, односно у року од 24 сата о приговору из става 1. тач. 2) овог члана, претходно прибављајући изјаву наставника.

Директор је дужан да предметном наставнику на чију оцену је уложен приговор, у року од три дана од доношења одлуке достави одлуку.

Ако оцени да је приговор основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, директор поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика.

Ако директор утврди да закључна оцена из предмета није изведена у складу са прописима или је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Члан 41

Начин и поступак полагања испита по приговору на оцену одређен је заједничким одредбама овог Правилника.

ЗАВРШАВАЊЕ ШКОЛОВАЊА У РОКУ КРАЋЕМ ОД ПРЕДВИЂЕНОГ

Члан 42

Ученик који постиже изузетне резултате у учењу има право да заврши школовање у року краћем од предвиђеног. (у даљем тексту: брже напредовање).

Ученик из става 1. овог члана има право да полагањем испита заврши започети и наредни разред. Наставничко веће утврђује испуњеност услова за остваривање тог права.

Члан 43

Испити из наредног разреда могу се полагати на крају другог полугодишта, на почетку наредне школске године и на крају првог полугодишта.

Испите из прописаних наставних предмета за наредни разред ученик може да полаже на крају другог полугодишта разреда у који је уписан, ако је донета одлука о бржем напредовању до почетка априла месеца текуће школске године. Испите за наредни разред ученик треба да положи најкасније до краја текуће школске године.

Испите из прописаних наставних предмета за наредни разред ученик може да полаже на почетку наредне школске године, ако је донета одлука о бржем напредовању до почетка јуна месеца текуће школске године. Испите за наредни разред ученик треба да положи најкасније до септембра месеца.

Испите из прописаних наставних предмета разреда у који је уписан може да полаже ученик на крају првог полугодишта, ако је донета одлука о бржем напредовању до почетка текуће школске године, а најдаље до првог октобра. Испите из овог разреда ученик треба да положи најкасније до првог фебруара. Овај ученик похађа редовно наставу наредног разреда у другом полугодишту и завршава га у јуну месецу текуће школске године.

Члан 44

Испити из прописаних наставних предмета полажу се пред испитном комисијом коју чине најмање три члана, коју образује директор Школе.

Најмање два члана Комисије морају бити стручна за предмет из којег се испит полаже.

Члан 45

Испити из прописаних наставних предмета полажу се усмено, писмено и усмено и извођењем практичног рада, а према програму образовања и васпитања.

Дан и час полагања испита утврђује директор.

Члан 46

На сва питања у вези са испитима ученика који брже напредује, која нису уређена Законом и посебним одредбама Статута, примењују се заједничке одредбе овог Правилника.

ЗАВРШНИ И МАТУРСКИ ИСПИТ

Члан 47

Ближе услове и начин полагања завршног и матурског испита прописије Министар.

ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48

Ученик је обавезан да се на обрасцу, који добија од Школе, пријави за полагање испита.

Члан 49

Дан и час полагања испита у оквиру испитног рока одређује директор Школе.

Дан и час полагања испита одређује се тако да ученик истог дана не полаже испит из више од једног предмета.

Ученику се полагање усменог и писменог дела испита може организовати у току једног дана.

Обавештење о дану и часу полагања испита истиче се на огласној табли Школе најкасније три дана пре дана одређеног за полагање испита.

Члан 50

Ученик може из оправданих разлога захтевати одлагање полагања испита, а може и оправдати изостанак са испита или дела испита и захтевати да испит полаже накнадно.

Оправданост разлога из претходног става у сваком појединачном случају процењује директор уз консултације са психолошко-педагошком службом.

Члан 51

Ученик који полаже испит (у даљем тексту: кандидат) обавезан је да на испит дође са личном картом или другим документом који има фотографију којом може да потврди идентитет.

Пре почетка полагања испита, председник Комисије упознаје кандидата с његовим правима и обавезама за време полагања.

Члан 52

Кандидат има право:

- 1) да по добијању питања, односно тема, поставља питања ради тачног и потпуног разумевања онога што се од њега тражи;
- 2) да направи концепт за давање одговора;
- 3) да одговори на сва добијена питања.

Члан 53

Кандидат има обавезу:

- 1) да на време приступи полагању испита;
- 2) да поступа по налозима Комисије;

- 3) да за време испита не напушта просторију у којој се испит одржава, осим по одобрењу Комисије;
- 4) да се за време испита не служи преписивањем нити другим недозвољеним средствима.

Члан 54

Кандидат испит полаже усмено, осим из предмета за које програм наставе и учења утврђује обавезу израде писмених задатака, у ком случају испит полаже прво писмено, па затим усмено.

Члан 55

Из предмета за које програм наставе и учења утврђује обавезу израде практичних радова или извођење неких других практичних активности, кандидат најпре изводи практичне активности, а затим полаже усмени део испита.

Члан 55

Израда писменог задатка траје као и израда писмених задатака у току школске године.

Израда практичног рада може трајати један или два школска часа, у зависности од његове сложености.

Теме и задатке писмених испита, односно практичних активности, утврђује испитивач.

Прегледани пимени задатак потписују сви чланови Комисије.

Члан 56

Усмени део испита укључујући и време за писање концепта траје најдуже 30 минута.

Комбинације са 3 испитна питања утврђује испитивач и исписује их на испитне листиће, којих треба да буде најмање за 10% више од броја ученика који полажу испит из одређеног предмета. Испитне листиће испитивач оверава код секретара Школе а фотокопију истих предаје директору, најкасније 24 сата пре почетка испита.

Комбинације из става 2. овог члана испитивач утврђује тако да њима у највећој могућој мери буду покривени програмски садржаји предмета из којег се полаже испит.

Члан 57

По извлачењу испитног листића, кандидат има право да на чистом листу папира, овереном печатом Школе, сачини концепт одговора на постављена питања, који ће му послужити приликом давања одговора.

Време за прављење концепта може да траје највише 15 минута, осим ако више кандидата извлачи испитне листиће, у ком случају кандидат може да се за одговарање припрема и дуже од 15 минута – све док на њега не дође ред.

Уколико је ученик писао концепт исти предаје Комисији. Предати концепт су дужни да потпишу сви чланови комисије и он чини саставни део записника.

Испитни листић са питањима на које је ученик одговарао чини саставни део записника.

Члан 58

Ако кандидат има веће сметње у говору или друге сметње које га ометају у давању усмених одговора на постављена питања, Комисија може да му дозволи да испит у целини полаже писмено.

Комисија ће начин полагања било ког дела испита прилагодити и кандидату који има сметње које га ометају да испит полаже на један или други начин.

Члан 59

Оцену на делу испита, као и на испиту у целини, утврђује Комисија већином гласова, на предлог испитивача.

Оцена на испиту у целини треба да се изведе узимајући у обзир оцене добијене на оба дела испита.

Оцену са краћим образложењем кандидату саопштава председник Комисије.

Члан 60

Испит је положио кандидат који је добио оцену од “довољан (2)” до “одличан (5)”, а ученик који је добио оцену “недовољан (1)”, није положио испит.

Оцена “недовољан (1)” уписаће се у записник о полагању испита у случају да кандидат не поседује потребна знања, односно вештине на задовољавајућем нивоу.

Кандидат није положио испит и у записнику о полагању испита уписује му се оцена “недовољан (1)” и ако:

- 1) није приступио полагању дела испита;
- 2) одустане од полагања испита или дела испита после извлачења испитних листића и напусти просторију у којој се испит одржава;
- 3) буде удаљен са испита или дела испита због непоштовања обавеза у вези са поступком полагања испита.

Члан 61

На предлог председника или члана Комисије, директор ће поништити испит ако је током његовог полагања повређен Статутом прописан поступак полагања.

Члан 62

О сваком испиту води се записник на прописаном обрасцу и у који се обавезно уносе следећи подаци: лични подаци о кандидату, испитна питања, забелешка о показаном успеху, односно оцене из појединих делова испита и општа оцена.

Сви подаци из става 1. овог члана уносе се у записник одмах после завршеног испитивања кандидата и исти потписују сви чланови комисије.

Записник се води на обрасцу и на начин прописан Правилником о евиденцији у средњој школи (“Сл. гласник РС”, бр. 31/2006 и 51/2006).

ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 63

Ученик, његов родитељ или други законски заступник има право да поднесе приговор на испит.

Приговор на испит подноси се у року од 24 сата од саопштења оцене.

Директор Школе је дужан да одлучи о приговору у року од 24 сата од пријема приговора.

Ако директор утврди да је оцена на испиту изведена противно прописима, поништиће испит и упутити ученика на поновно полагање испита.

Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

Када је испит поништен директор образује нову комисију (најмање три члана, од којих су два стручна за предмет) у чијем саставу не могу бити чланови комисије чији је испит поништен. Оцена комисије је коначна.

Уколико директор не донесе одлуку по жалби на испит, односно уколико ученик није задовољан одлуком директора по жалби на испит, ученик, његов родитељ или други законски заступник може да поднесе захтев за заштиту права ученика Министарству просвете.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Ступањем на снагу овог правилника престају да важе сви правилници о полагању испита који су донети у предходном периоду.

Ванредни ученици који су започели образовање у школи настављају полагање у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и са одредбама из овог Правилника.

Број _____

Објављено на огласној табли дана _____ 2018. године

Ступило на снагу дана _____ 2018. године

Председник Школског одбора
